

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **D. M. M.**, zastoupeného JUDr. Miroslavem Zemanem, advokátem se sídlem Praha 5, Lidická 28, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2002, č. j. OAM-4696/VL-19-04-BZ-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2004, č. j. 47 Az 304/2003-33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Odměna advokáta JUDr. Miroslava Zemana **s e u r č u j e** částkou 2 558,50 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3. 11. 2002, č. j. OAM-4696/VL-19-04-BZ-2002, žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Dále rozhodl o neudělení azylu

žalobci podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, a o nevztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce citoval řadu ustanovení správního řádu, která žalovaný v řízení porušil, a dále se domáhal přezkoumání případu ve vztahu k jeho jednotlivé osobnosti, tedy aby na něho nebylo pohlíženo jako na řadového bulharského občana. Do Bulharska se nemůže vrátit, každý týden ho hledají a znepokojují jeho matku. Navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud žalobu zamítl rozsudkem ze dne 31. 8. 2004. V odůvodnění se zotožnil se žalovaným v tom, že Bulharsko je ve vztahu k žalobci bezpečnou zemí původu. Dále shledal, že žalovaný vycházel z dostatečných podkladů, zjištěné skutečnosti zákonným způsobem zhodnotil a napadené rozhodnutí řádně odůvodnil.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, doplněnou k výzvě soudu podáním ze dne 29. 12. 2005, založenou na důvodech uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s, tedy na nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a na nepřezkoumatelnosti rozsudku pro nedostatek důvodů. Uvedl, že v daném případě Bulharsko není ve vztahu k žalobci bezpečnou zemí původu ve smyslu § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, důvody pro udělení azylu tak byly dány. Zprávy o dodržování lidských práv v Bulharsku soud zhodnotil pouze paušálně, nepřihlédl ke zvláštnostem žalobcovy situace, kde podstata perzekuce souvisí s etnickým původem žalobce (turecký Róm). S touto otázkou se soud nijak nevypořádal, rozsudek je proto nepřezkoumatelný. Vadami bylo zatíženo i posouzení otázky, zda je u žalobce dána překážka vycestování. Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Závěrem žalobce požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Stěžovatel zejména napadl správnost závěru žalovaného a krajského soudu, zda lze Bulharsko v jeho případě považovat za bezpečnou zemí původu či nikoliv.

Bezpečnou zemí původu se rozumí podle § 2 odst. 1 zákona o azylu *„stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, v němž státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů; který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouští z důvodů uvedených v § 12; který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách; a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv.“* I u zemí, jež splňují všechny tyto požadavky kladené zákonem o azylu, lze zjistit v oblasti lidských práv různé problémy, což je ovšem samo o sobě a nazíráno komplexně z kategorie bezpečných zemí původu nediskvalifikuje. U těchto zemí se pak má za dostatečně prokázané, že jsou v nich lidská práva prosazována v dostatečné intenzitě a s možností efektivní nápravy v případě

jejich porušení, a právě proto jsou žádosti o azyl u žadatelů přicházejících z těchto zemí zamítány jako zjevně nedůvodné.

Ostatně ani v posuzovaném případě stěžovatel neprokázal, že by Bulharská republika selhala v ochraně jeho práv ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Žalovaný ve správním řízení shromáždil dostatek podkladů, které jej opravňovaly k závěru, že Bulharsko je zemí, kterou je možno považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu. Všechny podmínky uvedené v citovaném ustanovení pro prohlášení Bulharska za bezpečnou zemi původu byly ve správním řízení zjištěny a doloženy příslušnými zprávami o situaci v Bulharsku [a to zejména Zprávami Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv v Bulharsku za období 1997 – 2001, informacemi z databáze České tiskové kanceláře za období 1999-2002 a zprávami Ministerstva zahraničních věcí ČR (Zastupitelského úřadu Sofie)], z nichž žalovaný při svém rozhodování vycházel a jež se promítly do jeho rozhodnutí. Žalovaný se v něm rovněž zabýval otázkou, zda lze Bulharsko považovat za bezpečnou zemi původu i ve vztahu ke stěžovateli samému, neboť pozitivní odpověď na tuto otázku je podmínkou aplikace § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu v každém konkrétním případě. Jak plyne ze správního spisu, stěžovatel byl kvůli své národnosti (turecký Róm) v Bulharsku slovně napaden v restauraci jiným hostem - místním policistou, který nebyl ve službě, zato byl opilý, přičemž vše skončilo rvačkou. Dle stěžovatele by se mu tento policista, provázaný s mafií, pomstil. Proto stěžovatel odjel z vlasti, aniž se obrátil se žádostí o pomoc na státní orgány. Tyto skutečnosti však nemohou nic změnit na závěru správního orgánu a poté i krajského soudu o tom, že potíže, jež stěžovatel měl v zemi původu, nejsou pronásledováním ve smyslu zákona o azylu, neboť v první řadě nepocházely přímo od veřejné moci a stěžovatel sám dostatečně nevyužil nástroje poskytované bulharským právem ke své ochraně. Podstatný je totiž přístup státní moci k nezákonným činům jednotlivců, tedy to, zda státní moc takovým činům čelí, nebo zda jim jen bezmocně přihlíží. V této souvislosti žalovaný řádně zjistil (na základě informací Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 9. 8. 1999, č. j. 126.737/99-LP, a ze dne 5. 12. 2001, č. j. 14077/2001-LP) možnost bulharských občanů obracet se se stížnostmi na postup policejních orgánů na vyšší složky. Za této situace pak nelze tvrdit, že ve správním či soudním řízení vyšlo najevo cokoli, co by svědčilo o tom, že Bulharskou republiku nelze ve stěžovatelově případě považovat za bezpečnou zemi původu, nespňující výše uvedená definiční kritéria.

V dané věci tak žalovaný správně ve lhůtě stanovené v § 16 odst. 2 zákona o azylu (ve znění účinném do 12. 10. 2005) rozhodl o zamítnutí žádosti stěžovatele o azyl pro zjevnou nedůvodnost ve smyslu § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když zjistil, že stěžovatel přišel ze státu, který Česká republika považuje obecně za bezpečnou zemi původu, a který lze považovat za takovou zemi i v případě stěžovatele samotného.

Krajský soud pak správně shledal zákonnost takového rozhodnutí. Své důvody a svůj myšlenkový postup v rozsudku náležitě popsal, přitom se vypořádal se všemi žalobními body. Za takového stavu věci pak nelze hovořit o nepřezkoumatelnosti rozsudku pro nedostatek důvodů.

K tvrzenému nevypořádání se soudem ani žalovaným s otázkou existence, resp. neexistence překážek vycestování je nutno poznamenat, že ani žalovaný ani krajský soud k tomu nebyl ze zákona povinen, jelikož rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dle § 16

zákona o azylu – žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná, kdežto § 28 zákona o azylu by se užil v případě neudělení či odnětí azylu a tedy jako obligatorní část rozhodnutí v režimu § 12, § 13, § 14, § 15 a § 17 zákona o azylu, pro které platí povinnost plynoucí z § 91 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 5 Azs 230/2004-45, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny stěžovatelovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Žalobci byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.).

Výše odměny byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě právního zastoupení a v písemném podání týkajícím se věci samé ze dne 29. 12. 2005, a náhrady hotových výdajů, tedy ve výši 2 x 1 000 Kč a 2 x 75 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b), d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 2 150 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 408,50 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2 558,50 Kč.

Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2006

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu